starters

Impact Report 2023

inhoud

Samenvatting 4

Voorwoord 6

Over ons 8

Jongeren 14

Professionals 26

Netwerken 38

Team 52

Partners 53

samen vatting

In 2023 namen er weer honderden deelnemers deel aan verschillende programma's en impactvolle evenementen, wat leidde tot een levendige en betrokken gemeenschap. Dit jaar markeerde ook ons 10-jarig jubileum, een mijlpaal die we met trots hebben gevierd. We lichten 2023 in vogelvlucht uit met cijfers van onze jongeren, professionals en netwerken: een jaar vol impact en groei.

In 2023...

... deden **556 deelnemers** mee aan onze programma's

... draaiden we **33 programma's**

... organiseerden we **22 events** met impact met **740 bezoekers**

... kreeg het Starters-team een **9** van onze deelnemers

... vierden we **1 keer** ons 10-jarig bestaan

... werden de Starters-trainingen beoordeeld met een **8,3**

jongeren

... weet **80%** van onze jongeren hoe ze design thinking kunnen toepassen

... heeft **91%** van onze jongeren meer zelfkennis

... durft **86%** van onze jongeren naar buiten te treden met zijn/haar/diens idee

professionals

... kan **88%** van onze professionals doorgaan met de casus binnen hun organisatie of met hun eigen initiatief

... heeft **88%** van onze professionals een concrete oplossing bedacht of getoetst voor hun idee

netwerken

... lanceerden we **1 fonds** : Stadsmakers Community Fonds

... lanceerden we **1 nieuw impactnetwerk** : Impact024

... organiseerden we **9 alumni-events**

voor woord

*Sinds 2022 hebben Paul, Wieke en Raoul als trio leiding mogen geven aan Starters. Als bestuur hebben we mooie momenten gevierd, waaronder ons 10-jarig jubileum en de herpositionering van Starters. Vanaf 1 juli 2024 nemen we afscheid van Paul de Kuyper en zullen Raoul Becher als algemeen directeur en Wieke Meilink als operationeel directeur het bestuur voortzetten en de missie van Starters verder dragen.

Verandering

2023 was een jaar van verandering voor Starters. Het was het jaar waarin wij wel mogen zeggen dat wij als organisatie volwassen zijn geworden. Een nieuwe fase dus waar een hoop groeipijn aan vooraf ging. En ja, dat betekent ook dat –hoewel je nog overal en altijd wilt spelen, proberen en ontdekken– er toch soms ook keuzes gemaakt moeten worden. Zo ook als het om ons imago ging. Want na 10 jaar hebben wij officieel tijdens de lustrumviering onszelf een nieuwe 'look' en naam gegeven.

Waar wij van origine met name buurt initiatieven steunden en op lokaal niveau 'bottom up' bewegingen in gang wilden zetten, zijn wij tegenwoordig meer dan dat. Het gedachtegoed van gezamenlijkheid, waarin er vanuit een gemeenschap draagkracht en actie teweeg wordt gebracht, is niet weg. Maar onze oude naam Starters4Communities dekte de lading niet meer. Daarom zijn we gegaan voor de naam die in de volksmond al gehanteerd werd: Starters.

Bij Starters kan iedereen terecht die een maatschappelijke verandering teweeg wilt brengen. Starters is de plek waar duurzame en sociale initiatieven ontstaan, tot bloei komen en elkaar versterken. Starters is een ecosysteem dat de nieuwe generatie impactmakers, leiders en veranderaars in hun kracht zet. In dit rapport zul je ervaren hoe dit vorm krijgt in schijnbaar kleine stappen zoals persoonlijke ontwikkeling of een simpel idee, tot nieuwe sociale ondernemingen of bewegingen die grote groepen mensen dagelijks beïnvloeden.

Als organisatie hebben wij drie pilaren ontwikkeld van waaruit wij opereren: Jongeren, Professionals en Netwerken. Jongeren helpen wij via onze jongeren programma's aan een persoonlijke missie, zoals een baan met impact. Professionals begeleiden wij door middel van het Trailblazers programma in hun ambitie om een impact onderneming te starten of een duurzame innovatie door te voeren in het MKB. Via Netwerken zoals onze Impactmakers Community zorgen wij ervoor dat de mensen die duurzaamheid en maatschappelijke betrokkenheid als kernwaarden beschouwen, elkaar kunnen blijven inspireren en versterken.

Als we op de automatische piloot domweg de dingen doen zoals we die altijd hebben gedaan en niet stilstaan bij de invloed die ons handelen heeft op de omgeving, dan lijkt het misschien alsof we als individu vooruitgaan, waar we in realiteit als samenleving versneld achteruit gaan... Laten we jongeren de juiste middelen geven. Laten we professionals hun werk helpen heruitvinden. Laten we krachten bundelen, nieuwe kansen creëren en anderen laten zien dat het ook anders kan.

Samen met de 'agenten' van verandering –de pilaren binnen het Starters ecosysteem– willen wij ervoor zorgen dat impact ondernemerschap in 2030 de norm is. Het kan.

Verandering start hier.

Paul de Kuyper
Aftredend algemeen Directeur

over ons

Ecosysteem in beeld

Programma's in 2023

- **Glow up!**
  Rotterdam
- **Impact Creators Amsterdam**
  Amsterdam
- **FIKS**
  Breda, Etten-Leur
- **Gouden Kans Project**
  Noord-Holland-Noord
- **Missie030**
  Utrecht
- **Trailblazers**
  Amsterdam
- **Futureproof**
  Den Haag, Groningen, Zwolle, Eindhoven, Nijmegen, heel Nederland (online)

Starters biedt door heel Nederland verschillende impactprogramma's aan. Dit zijn lokale ecosystemen waarin op lokaal niveau wordt samengewerkt met impact ondernemers, gemeenten en partners. Onze trainingsprogramma's zijn zo ontworpen dat deelnemers al lerende direct iets teruggeven aan de maatschappij. Zo zorgen de programma's ervoor dat jong talent wordt verbonden aan de regio en bottom-up impact ondernemerschap wordt gestimuleerd.

Aantal deelnemers

GLOW UP	13
Impact Creators Amsterdam	9
FIKS	38
Gouden Kans Project	45
Missie030	24
Trailblazers	9
Futureproof (in jouw stad)	78
Futureproof (online)	44
Futureproof (Enactus)	102
Futureproof (vo- en mbo-scholen)	175
Totaal	537

Voor jongeren bieden we MDT-programma's (Maatschappelijke Diensttijd) aan, die hen de kans geven om maatschappelijk betrokken te zijn en waardevolle vaardigheden te ontwikkelen. Daarnaast hebben we voor professionals het Trailblazer-programma, dat hen ondersteunt in hun groei en impact binnen hun organisatie of bedrijf. Naast deze programma's bieden we ook lokale en landelijke netwerken aan.
Deze cijfers vind je op pagina 42.

Ons gloednieuwe jasje

Als je ons op de voet volgt, is het je vast niet ontgaan: Starters4Communities ging vanaf december 2023 door het leven als Starters. Met een nieuw logo, nieuwe website en vernieuwd manifest werken we – sterker dan ooit – aan de oplossing van morgen.

Verandering start hier

Ga je met ons mee? Even terug in de tijd? In 2013 worden de allereerste bouwstenen van Starters4Communities gelegd en is onze reis om impact te maken officieel van start gegaan. De eerste programma's worden opgezet in Amsterdam en het team wordt in dit jaar langzaam groter. Inmiddels – bijna 11 jaar later – hebben we 3.000 changemakers opgeleid en vierden we in december 2023 ons 10-jarig jubileum. En met het aantikken van het 10-jarige bestaan, was het tijd voor verandering bij Starters4Communities. Tijd voor een nieuwe, frisse look and feel die aansluit op ons ideale toekomstbeeld.

"Verandering begint niet pas als we alles begrijpen; het begint zodra we iets doen. Ze begint in de straten, tussen de mensen, in de harten van degenen die verandering willen zien."

Manifest

Starters is het vertrekpunt en een veilige haven voor de leiders van morgen. Of het nu een carrièreswitch is, het opschalen van een sociale onderneming of het aankaarten van een urgent probleem; verandering vraagt om een nieuw soort leiderschap. Leiderschap waar onze wereld – juist nu – behoefte aan heeft. Hoe wij bouwen aan verandering, lees je in ons manifest.

Grensverleggend

Wij dromen van een wereld die duurzaam, eerlijk en toekomstbestendig is. Een wereld waarin elk individu, ongeacht kleur, leeftijd, lichaam, seksualiteit, gender of religie een menswaardig leven kan leiden. Bij Starters geloven we dat deze wereld mogelijk is, en we zijn vastberaden om haar te creëren.

We zijn een beweging, een gemeenschap van veranderaars die geloven dat de wereld beter kan en móet worden. Onze wereld wordt geconfronteerd met enorme uitdagingen die niet opgelost kunnen worden binnen het huidige systeem. Een mondiale klimaatcrisis met een economisch systeem dat geen rekening houdt met mens en planeet. Problemen die vragen om actie, en wel nu. Het is tijd om nieuwe verbanden te zien en anders te durven doen. Het is tijd om onze grenzen te verleggen.

Leren door te doen

Wij geloven in directe actie. Onze lerende community biedt programma's, trainingen en tools die niet alleen kennis vergroten, maar directe impact hebben. Want verandering begint niet pas als we alles begrijpen; het begint zodra we iets doen. Onze beweging begint dus niet in vergaderruimtes of met uitgebreide analyses. Ze begint in de straten, tussen de mensen, in de harten van degenen die verandering willen zien.

"Het draait om de verhalen die ontstaan uit elke ontmoeting, de vonk die overspringt als ideeën worden gedeeld, en de vastberadenheid die groeit wanneer mensen samen actie ondernemen."

We zijn niet perfect. We leren, spelen, groeien en evolueren voortdurend. Maar onze vastberadenheid om impact te maken en onze passie voor een rechtvaardigere wereld is onwankelbaar. In alles wat we doen, kijken we om naar de ander, de wereld en onszelf, om zo in verbinding te bouwen aan de wereld van morgen.

Verbinders

Starters is de verbinding voor de leiders van morgen. Wij bieden een veilige omgeving waarin impactmakers kunnen groeien. Onze missie is duidelijk: Starters biedt het ecosysteem waarmee veranderaars de toekomst vorm kunnen geven. Samen kunnen we de nodige transities versnellen en een economie vormgeven die werkt voor iedereen. In 2030 is impact ondernemerschap de norm.

Theory of change

De Theory of Change (ToC) is onze routekaart en evaluatiekader. We werken hiermee om onze impact tastbaarder te maken én als organisatie te blijven leren. Met de ToC beoordelen we namelijk of onze activiteiten de gewenste impact hebben, op zowel de doelgroep als de bredere gemeenschap, en of deze bijdragen aan onze langetermijnvisie: *een wereld waarin impact ondernemerschap de norm is*. Het afgelopen jaar hebben we onze ToC weer eens kritisch onder de loep genomen. Zo weten we beter wat werkt, wat niet werkt, en waarom. En zo kunnen we blijvend meer impact maken!

Impactondernemerschap toont zich voor ons zowel binnen bestaande kaders van werk- of privé-omgeving (impact intrapreneurs) als door nieuwe kaders te scheppen met een eigen impact onderneming (impact entrepreneurs). Of je nu een moestuin plant in jouw buurt of een creatieve oplossing in de markt zet om plastic vervuiling tegen te gaan. Beiden zijn hard nodig. Samen vormen zij een gemeenschap van veranderaars.

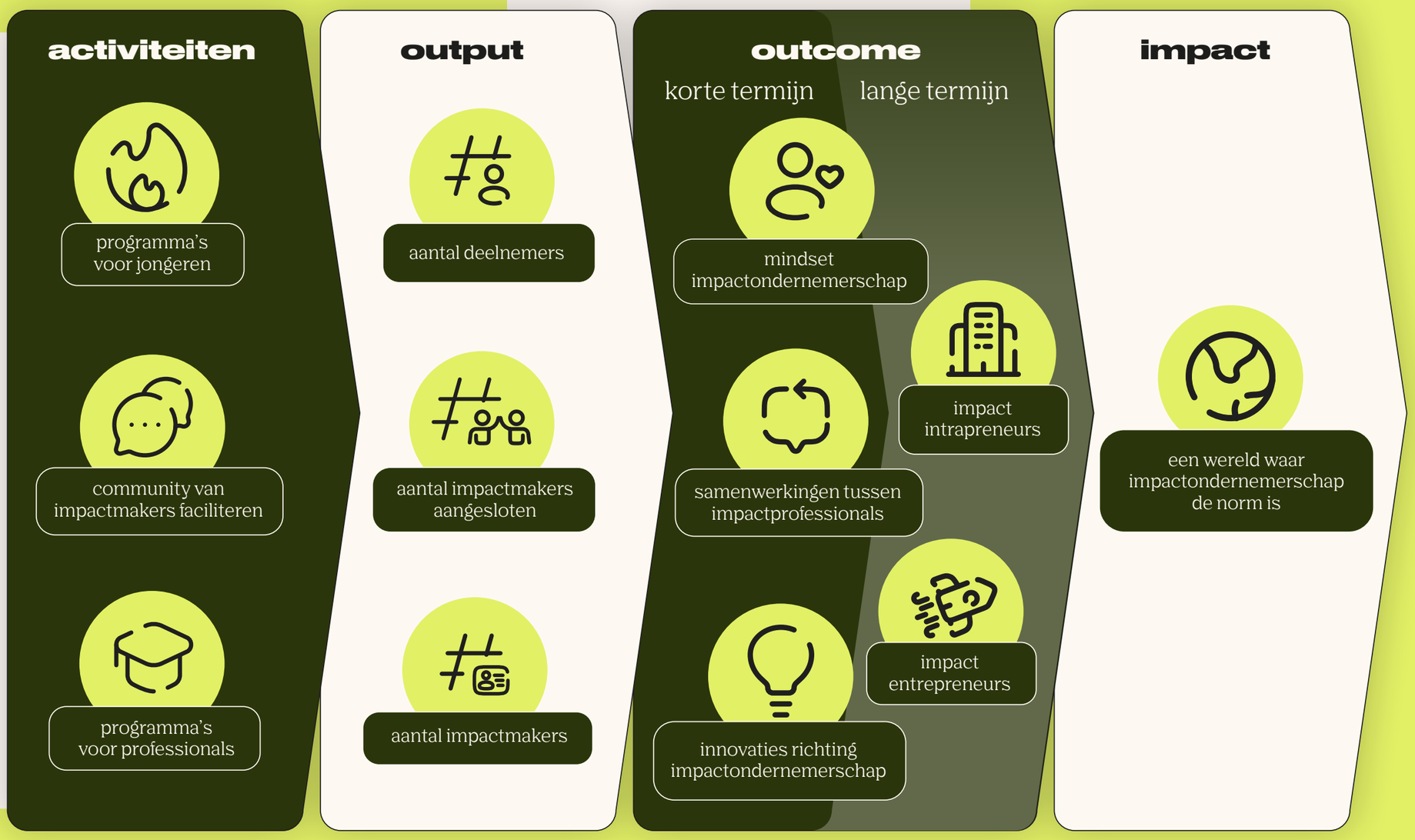
We willen de gemeenschap blijven voeden in wat nodig is om een wereld te creëren die duurzaam, eerlijk en toekomstbestendig is.

Heb je naar aanleiding van onze ToC vragen of ideeën? Weet ons te vinden!

neem contact op

Wij bieden programma's voor jongeren, professionals en faciliteren (lokale en landelijke) community's van impactmakers. Dit zijn onze **activiteiten** waar wij ons dagelijks voor inzetten. Het aantal mensen dat meedoet in onze activiteiten en wij dus bereiken, is onze **output**. Deze deelnemers willen wij kennis, tools en inspiratie bieden om aan de slag te gaan met verandering. Op de *korte termijn* moeten onze activiteiten leiden tot het ontwikkelen van een ondernemende mindset, samenwerkingen stimuleren tussen impactprofessionals en (beginnende) innovaties realiseren richting impactondernemerschap. Deze effecten vormen samen onze **outcome**, die we nauwlettend monitoren. Door deze effecten te meten door middel van vragenlijsten en verankerde evaluatiesessies binnen onze programma's, weten we of we op de juiste weg zijn.

Een wereld waarin impactondernemerschap de norm is, betekent voor Starters een wereld waarin zowel individu als organisatie, in haar acties bewust is over de gevolgen op mens en milieu. Hierbij staat het creëren van een positieve maatschappelijke (ecologische) bijdrage centraal – de *langetermijn outcome*.

Je eigen plan trekken doe je samen

Jongeren

de goede weg vinden door te durven verdwalen

In een wereld vol mogelijkheden en uitdagingen is het voor jongeren soms moeilijk om hun weg te vinden. Bij Starters geloven we dat het belangrijk is om de ruimte te hebben om te durven verdwalen. Het ontdekken van onbekende paden en het maken van fouten zijn essentiële onderdelen van persoonlijke groei en ontwikkeling. Onze programma's bieden jongeren de kans om hun eigen koers te bepalen, terwijl ze waardevolle vaardigheden opdoen en bijdragen aan de samenleving. Door het verkennen van nieuwe ideeën en het aangaan van uitdagingen, helpen we jongeren de goede weg te vinden, zelfs als dat betekent dat ze af en toe moeten verdwalen.

"Het programma heeft me geholpen om minder het gevoel te hebben dat ik de enige ben die zich zorgen maakt over ons klimaat. Ik heb superleuke mensen leren kennen met dezelfde doelen en idealen." — Niels

STATISTIEKEN
Jongerenprogramma's

Bij Starters zijn we trots op de positieve impact die onze jongerenprogramma's hebben op zowel individuen als de gemeenschap. Onze programma's zijn ontworpen om jongeren te ondersteunen in hun persoonlijke en professionele ontwikkeling, waarbij we de nadruk leggen op persoonlijke ontwikkeling, impact-ondernemerschap en samenwerking. Hieronder vindt u enkele statistieken en feedback over de diverse programma's die we aanbieden.

Beoordeling van deelnemers:

Programma's: Missie030, GlowUp, FIKS, Gouden Kans en Impact Creators Amsterdam (n=97)

Algemeen	**8,1**
Coördinatoren	**8,9**
Trainingen	**8,1**

Programma's Futureproof : in jouw stad, Enactus, Online & vo- en mbo-scholen (n=224)

Trainers	**8,2**
Programma	**7,8**

"Veel waardevolle workshops met een goede balans tussen professioneel en persoonlijk. Veel ruimte voor eigen invulling van ideeën, zoals het geven van workshops, en creativiteit. Super inspirerende groep van jongeren bij elkaar. Hele fijne, veilige, gezellige sfeer, waar ruimte is voor eigen ontwikkeling."

"Meer zelfliefde, meer openheid tonen, positieve veranderingen in mijn dagelijks leven."

In onze programma´s richten we ons op verschillende pijlers. Ondernemend leiderschap draait naast kennis over impact ondernemerschap en maatschappelijke uitdagingen, ook om het inzetten van je kwaliteiten én de juiste mindset. Deze onderdelen samen zorgen ervoor dat je ook over kunt gaan tot actie. Bij onderstaande stellingen gaven deelnemers aan het eens, of helemaal eens te zijn.

Kennis

Ik kan een goede uitleg geven van wat impact ondernemen is.	91%
Ik ken een aantal sociale initiatieven/onderneming en oprichters daarvan.	84%

Skills

Het verhaal van een impactproject/ondernemer kunnen overbrengen.	82%
Het toe kunnen passen van de Design Thinking methode.*	80%

*Bij deze stelling is het programma Gouden Kans buiten beschouwing gelaten, omdat zij wel iteratief aan impact ideeën gewerkt hebben, maar dat niet als 'Design Thinking methode' aangeleerd hebben gekregen.

Mindset

Ik durf nieuwe dingen te proberen.	89%
Ik heb zelfkennis.	91%

Changemaker skills

Ik durf naar buiten te treden met mijn ideeën.	86%
Ik herken mogelijkheden tot samenwerking.	82%
Ik ben me bewust van (de urgentie van) maatschappelijke uitdagingen.	89%

Carrière

Ik heb een idee over de richting van mijn loopbaan.	69%
Ik zou graag gaan werken bij een organisatie die bijdraagt aan de maatschappij.	76%

Deelnemers & werk

Bijna **70%** van de deelnemers geeft aan een idee te hebben over de richting van hun loopbaan. Dat vinden wij heel goed nieuws! Het is een aantal deelnemers (**43%**) zelfs gelukt om tijdens hun programma een volgende stap te maken in hun impact carrière.

Heb je dankzij dit MDT-programma al een volgende stap gemaakt in je impact carrière?

Ja, zelf een impact onderneming	12%
Ja, nieuwe baan bij een impact onderneming	4%
Ja, nieuwe baan bij een impact onderneming via Starters	2%
Ja, ik volg nu een opleiding gericht op impact	15%
Ja, een nieuwe baan, opdracht of traineeship bij een non-profit organisatie	3%
Ja, een nieuwe baan, opdracht of traineeship bij een publieke organisatie	1%
Ja, een nieuwe baan, opdracht of traineeship bij een commerciële organisatie	1%
Niet betaald, maar wel nieuw vrijwilligerswerk of stage	5%
Niet concreet, wel meer impact gemaakt	28%
Nee, ik ben ook niet op zoek	6%
Nee, ik had al werk	7%
Nee, ik ben nog zoekend	16%

43%

“Een hele fijne, open en gezellige groep. Maar ook goede ideeën waar ik op verder kan bouwen om uiteindelijk te kunnen vinden wat er bij mij zou passen qua werk/opleiding.”

“Een helderdere uitkijk op de toekomst.”

“Nieuwe vrienden, inzichten over mijzelf en stappen richting mijn eigen ondernememing.“

Deelnemers & de samenleving

Met onze jongerenprogramma’s willen we jongeren de tools, mindset en netwerk geven om maatschappelijke verandering teweeg te brengen. Zij zien ook de wereld die geconfrontreerd wordt met enorme uitdagingen die niet kunnen worden opgelost door de dingen te blijven doen zoals we altijd al deden. **87.5%** van de deelnemers geeft aan dat er dankzij het programma iets is veranderd in hun inzet voor de samenleving (zie quotes hieronder).

Samen creëren wij een beweging. Deelnemers zijn steeds meer aanjagers van maatschappelijke veranderingen: **70%** van de deelnemers stimuleert mensen in hun omgeving om ook bezig te gaan met sociale verandering.

Ja, ik zet me dankzij deelname nu in voor een sociale of duurzame samenleving door mijn nevenactiviteiten of mijn werk.	15%
Een beetje, ik zette me al in en blijf dit doen, maar met nieuwe inzichten.	40%
Een beetje, ik heb de intentie om mezelf in te zetten voor een sociale of duurzame samenleving door mijn nevenactiviteiten of mijn werk.	29%

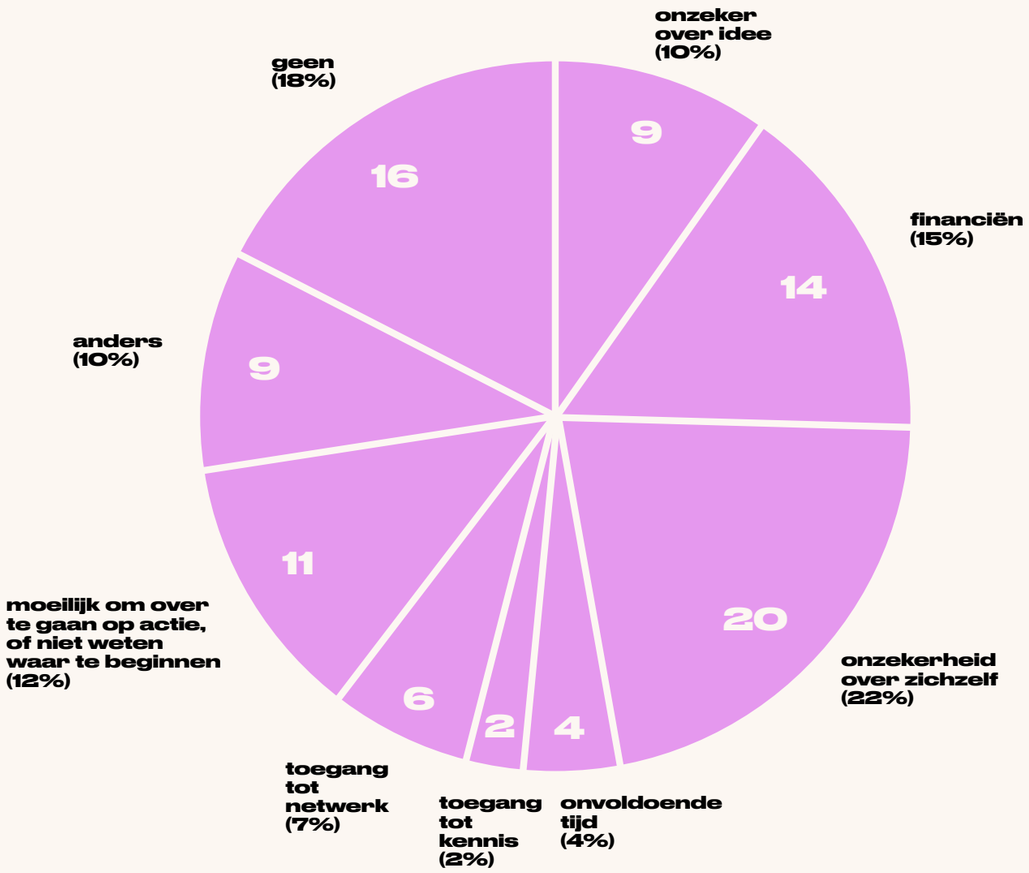
“Fijn om ergens naartoe te gaan en met mensen te kunnen praten over belangrijke onderwerpen.”

“Ik probeer nu regelmatiger meer te denken aan de wereld en een ander.’

Deelnemers & drempels

Voor veel jongeren is deelname aan het programma een eerste stap richting impact maken, een introductie. Impact maken vergt naast de juist mindset ook een lange adem, en de juiste middelen. Wij beseffen dat een groot deel van de ontwikkeling en impact ook ná het programma plaatsvindt. Daar willen wij de jongeren graag ontmoeten, door hen te faciliteren in de behoeftes die daar ontstaan. Dit doen we bijvoorbeeld met onze community. Om hen de juiste steun te bieden, vroegen we deelnemers of zij drempels ervaren om (meer) impact te maken, en zo ja, welke drempels dit zijn. 21% van de deelnemers gaf aan geen drempels te ervaren, terwijl 79% wel beren op de weg zag. De drempels die deze groep ervaren, bevinden zich met name in de volgende categorieën*:

*Het totale percentage wijkt af, omdat we hebben gekeken naar het aantal genoemde drempels, niet naar de deelnemers.

Hoewel we binnen onze programma's grote persoonlijke ontwikkelingen zien bij deelnemers, blijven de twijfels die deelnemers over zichzelf voelen een grote factor. Ondernemerschap brengt onzekerheden met zich mee - en dat wordt gevoeld. Achter je idee staan, en blijven staan, vormt een uitdaging. Bij Starters zijn we er desondanks van overtuigd dat door een community te voeden, focus te hebben op ondernemend leiderschap en middelen te bieden, we deze changemakers verder kunnen brengen.

Foto: Marije Kuiper

DOE MEE MET MDT.NL · MAATSCHAPPELIJKE DIENSTTIJD ·

Dit verhaal is gemaakt door MDT over het FIKS-programma in Breda. Op de website van MDT kan je het verhaal ook online lezen!

lees online

Van binnenvetter naar volle zaal

Je gevoelens delen met anderen: het klinkt zo makkelijk, maar dat is het in de praktijk niet. Dat geldt ook voor de creatieve Mallissa uit Breda. Tijdens haar MDT ontmoet ze veel nieuwe mensen en stukje bij beetje slaagt ze erin haar emoties te laten zien. Mallissa: 'Op het slotevenement droeg ik een gedicht voor. Mijn familie en vrienden hadden tranen in hun ogen.'

'Ik meldde me aan en kon twee dagen later al beginnen,' vertelt Mallissa enthousiast. Ze heeft dan net haar vmbo-diploma op zak en twijfelt nog over de juiste studiekeuze. Ze neemt een tussenjaar. Via een jongerenwerker uit haar buurt komt ze bij MDT FIKS terecht: een project waarbij jongeren ontdekken waar ze goed in zijn en wat ze leuk vinden. 'Het ging over persoonlijke ontwikkeling en dat sprak me wel aan,' zegt Mallissa. 'Ik wilde graag leren hoe ik mezelf meer kon openstellen.'

"Ik vond het eerst doodeng om voor een groep te staan."

Binnenvetter

Mallissa schrijft veel over haar gevoelens. Ze maakt er poëzie of songteksten van. Maar het praten daarover met anderen, dat vindt ze lastig.

'In mijn examenperiode verloor ik mijn moeder. Dat was een superheftige gebeurtenis en ik vond het moeilijk daar met anderen over te praten,' vertelt ze. Het lukt Mallissa ondanks alles toch haar diploma te halen. 'Ik ben best wel trots dat dat me is gelukt.'

Mallissa ontdekt tijdens dat tussenjaar dat ze helemaal klaar is met het opkroppen van haar emoties. 'Ik had veel negativiteit om mij heen en durfde me niet te hechten aan mensen. Ik dacht dat ik altijd wantrouwig moest zijn. Ik vond het ook doodeng om voor een groep te staan.' Tijdens haar MDT-traject bij FIKS springt ze in het diepe. Vier maanden lang komt ze twee dagen per week samen met de groep. Ze krijgt coaching, trainingen én werkt aan een project voor een lokale organisatie.

Foto: Marije Kuiper

Toekomstmuziek

Poppodium Phoenix is één van de organisaties waaruit Mallissa kan kiezen. Die keuze is snel gemaakt, want daar komt ze al vaak om mee te doen aan jamsessies. ‘Het vraagstuk van Phoenix ging over hun project Toekomstmuziek waarmee zij meer jonge muzikanten willen aantrekken. Dat vond ik heel interessant.’ Mallissa en haar groepsgenoten ontdekken dat jongeren een drempel ervaren om naar het poppodium te komen. Daarom organiseren ze een speciale avond met jamsessies, een muziekquiz en een lezing van rapper Dani Apeldoorn. Er wordt zelfs een promotievideo gemaakt om zoveel mogelijk jongeren te bereiken.

‘Het was veel geregel,’ zegt Mallissa. ‘We hebben een heel plan gemaakt, een draaiboek in elkaar gezet, de gastspreker geregeld, alles klaargezet en nog veel meer. Uiteindelijk waren er ongeveer vijftien mensen. Veel meer mensen dan ik had gedacht!’ Achteraf krijgen ze veel mooie reacties. ‘Een vriend van mij ging die avond voor de eerste keer het podium op en appte dat hij zich nu veel zelfverzekerder voelt.’

“Ik hoopte dat ik door MDT zou ontdekken wat ik wil qua opleiding en dat is nog gelukt ook.”

Veiligheid

Mallissa werkt ondertussen ook aan haar persoonlijke doelen. ‘Er was een veilige sfeer in de groep, waardoor ik steeds meer verhalen durfde te delen. Ik ontdekte dat positiviteit veel meer brengt dan negativiteit en dat ik mensen wél kan vertrouwen. Mijn groepsgenoten zijn hele goede vriendinnen geworden. We spreken elkaar veel en plannen af en toe een uitje.’
De coaches hebben ook veel voor Mallissa betekend. ‘Ik durfde vragen te stellen en ze gaven altijd goed advies. Als ik iets niet snapte, kwamen ze gewoon even bij me zitten om het rustig uit te leggen. Ik ben mijn coaches en nieuwe vriendinnen enorm dankbaar.’

MDT FIKS organiseert na ieder traject een slotevenement waarop ook de vrienden en familieleden van de deelnemers welkom zijn. Mallissa heeft zoveel groei doorgemaakt dat ze daar een pitch geeft voor een volle zaal. ‘Ik durfde eerst niet eens een presentatie te geven voor vijf mensen, laat staan voor veertig man,’ zegt ze trots. ‘Ik vertelde wat ik tijdens FIKS heb geleerd en droeg een persoonlijk gedicht voor, omdat ik het wilde afsluiten op een manier die bij mij past. Mijn broers waren er ook en zij waren supertrots. Ze hadden zelfs tranen in hun ogen en dat raakte mij ook weer. We begrijpen elkaar nu beter.’

Meer jongeren helpen

Deze ervaringen met maatschappelijke impact en persoonlijke ontwikkeling hebben Mallissa geïnspireerd voor een toekomst in het jongerenwerk. ‘Ik weet nu dat ik Social Work wil gaan studeren. Ik hoopte dat ik door MDT zou ontdekken wat ik wil qua opleiding en dat is nog gelukt ook. Het lijkt me heel tof om jongeren te helpen bij hun toekomst.’

En ook op het gebied van creativiteit zijn er volop toekomstplannen. Mallissa: ‘Ik ga door met muziek maken en wil de kwaliteit van mijn nummers verbeteren. Uiteindelijk wil ik ook die drempel over om het op Instagram te delen en mensen te raken met mijn woorden. Maar voorlopig blijf ik nog een beetje experimenteren.’ Een advies voor andere jongeren die twijfelen over MDT? ‘Ik vond het heel leuk om impact te maken en nieuwe inspiratie op te doen. Je moet het eigenlijk gewoon ervaren, want het levert iedereen iets anders op. Het is maar net wat jouw persoonlijke doelen zijn. Ik heb geleerd dat het oké is om je open te stellen en dat is een heel groot cadeau.’

Teken de petitie #DoormetMDT

Met trots steunen wij MDT (Maatschappelijke Diensttijd), een initiatief dat jongeren inspireert om actief bij te dragen aan de samenleving. MDT biedt jongeren de kans om eigen vaardigheden te ontwikkelen, betekenisvolle nieuwe ontmoetingen te hebben en iets te doen voor een ander. Laten we samen het perspectief van jongeren en de weerbaarheid van onze samenleving versterken door MDT te omarmen en te promoten! #DoormetMDT.

Wil je in actie komen? Teken de petitie en deel een persoonlijke post met de hashtag #DoormetMDT.

teken de petitie

www.doemeemetmdt.nl

Over FIKS

FIKS is een MDT- programma voor jongeren uit Breda, Zundert, Etten-Leur en omgeving die op zoek zijn naar wat zij écht willen. Of het nu gaat om studeren, werken, of ondernemen. Wat deze jongeren gemeen hebben, is hun drijfveer om een positieve impact te maken.

Door de wereld stap voor stap te veranderen met je eigen ideeën en creativiteit, leer je steeds meer over jezelf. Je ontdekt wat je echt wilt, waar je talenten liggen, en wat je liever niet doet.Wat jij wilt. Dat is FIKS.

www.ikwilfiks.nl

Een nieuwe aanpak voor het Gouden Kans Project

Sinds 2020 biedt het Gouden Kans Project jongeren de mogelijkheid om zich te ontwikkelen en hun toekomst vorm te geven. Dit MDT-programma, opgezet door Starters en ondersteund door Mee&DeWering, RPAnhn en zes gemeenten in Noord-Holland Noord (Alkmaar, Hoorn, Hollands Kroon, Schagen, Den Helder en Dijk & Waard), heeft sinds dit jaar een vernieuwende draai gekregen. Met deze nieuwe aanpak staat de intrinsieke motivatie van jongeren nóg meer op de voorgrond.

Voor wie is Gouden Kans?

Gouden Kans richt zich op jongeren van 16 tot 27 jaar die obstakels ervaren in hun persoonlijke en professionele leven. Of ze nu twijfelen over hun volgende stap of extra ondersteuning nodig hebben, dit programma biedt hen de tools en begeleiding om vooruit te komen. Gouden Kans opereert in verschillende gemeentes binnen de regio Noord-Holland Noord en biedt een veilige omgeving voor jongeren om te groeien.

GOUDENKANS project

www.goudenkansproject.nl

Nieuwe aanpak van impact projecten

Vanaf dit jaar heeft het Gouden Kans Project een vernieuwde aanpak voor impactprojecten geïntroduceerd. In plaats van te starten vanuit de vraag van een organisatie, kiezen jongeren nu zelf een maatschappelijk thema dat hen aanspreekt. Dit kan variëren van mentale gezondheid en gelijke kansen tot duurzaamheid en verbinding tussen mensen. Door jongeren te laten werken aan onderwerpen waar ze intrinsiek gemotiveerd voor zijn, ontstaan er teams die vol passie aan hun impactprojecten beginnen.

Na de themakeuze worden de teams gevormd en wordt er een match gezocht met een relevante impactorganisatie uit de regio. Samen werken zij aan de uitvoering van het impactproject, waarbij de ideeën van de jongeren centraal staan.

de ervaring leert

Professionals

vooruitkijkers met achtergrondkennis

Bij Starters geloven we in de kracht van professionals die niet alleen vooruitkijken, maar ook putten uit een rijke bron van achtergrondkennis. Onze programma's zijn ontworpen om deze vooruitkijkers te ondersteunen in hun groei en om hen te helpen een blijvende impact te maken binnen het sociaal ondernemerschap. Met de Trailblazer-programma's bieden we professionals de tools en netwerken die nodig zijn om innovatieve oplossingen te ontwikkelen en duurzame veranderingen te realiseren. Door hun expertise te combineren met een visie voor de toekomst, creëren deze professionals sterke ecosystemen waarin samenwerking en verbinding centraal staan.

"De diversiteit en samenstelling van de groep deelnemers was bijzonder inspirerend, aangenaam en gezellig."
– Anke

STATISTIEKEN
Professionals programma's

In de zomer van 2023 lanceerde het eerste Trailblazers-programma; een programma speciaal ontworpen voor professionals die net een stap verder willen gaan in impact-ondernemerschap. Onze eerste groep bestond uit negen professionals uit zeer uiteenlopende achtergronden: van een voormalig CFO- en een directielid uit de zorg tot ondernemers en een arts. Hoewel het ons doel was om een diverse groep samen te stellen, was het de vraag hoe dit zou uitwerken.

De diversiteitsaanpak bleek een succes. De deelnemers hebben het programma uitstekend gewaardeerd met een 8.8 en hebben elkaar juist vanuit hun andere achtergrond kunnen helpen in het creëren van nieuwe perspectieven. Ook de diversiteit in locaties werd als zeer positief ervaren. De trainingsdagen werden doelbewust op inspirerende circulaire en creatieve plekken gehouden om het meeste uit de groep te kunnen halen.

Beoordeling van deelnemers:

Hoe beoordeel je de kwaliteit van het programma als geheel?	**8,8**
Hoe beoordeel je de kwaliteit van de trainingen gemiddeld?	**8,4**
Hoe beoordeel je de programmaleiding?	**9**
Hoe beoordeel je de facilitator?	**9,1**
Hoe beoordeel je de coach?	**8,4**

"Geweldig! De sfeer was zoals benoemd super (en ook de groepsgrootte), de diversiteit gemixt en toch bij elkaar passend."

"Veilige en fijne groep waar de ruimte bestaat om te leren, falen en ontdekken."

"Mijn verwachtingen zijn zeker waargemaakt. Netwerk is vergroot, kennis op het gebied van mvo is verbeterd en ik heb ook direct mijn kennis en vaardigheden in de praktijk kunnen delen."

Deelnemers van Trailblazers benadrukken vooral het belang van samenwerking en cocreatie. De bijeenkomsten bieden een platform waar deelnemers ideeën kunnen uitwisselen, brainstormen en nieuwe methodieken kunnen uitproberen die zij later in hun eigen werk toepassen. Het programma combineert theorie en praktijk door middel van individuele en groepsopdrachten, waarbij systemisch denken en praktijkgerichte bijeenkomsten centraal staan.

Effect op casus

Deelnemers ervaren significante voordelen van hun deelname. Zo kan **87.5%** hun case verder ontwikkelen binnen hun organisatie, hebben zij concrete oplossingen bedacht en getest, en rapporteren ze een verhoogde impact en kennis van verschillende theorieën en modellen. Het programma heeft ook een ripple-effect, waarbij **100%** van de deelnemers anderen aanspoort om met sociale verandering bezig te gaan, en **87.5%** zich als impact-leider beschouwt.

Ik kan doorgaan met de casus binnen mijn organisatie of met mijn nieuwe initiatief.	87,5%
Ik heb concrete oplossingen bedacht en getoetst voor mijn casus.	87.5%
Ik kan door deelname aan Trailblazers meer impact maken d.m.v. mijn werk.	100%
Ik heb meer kennis en begrip van verschillende theorieën, werkwijzen en modellen die ik kan toepassen.	100%
Ik heb een beter gevoel en idee over hoe ik meer impact kan maken.	100%

"De casuïstiek ontwikkelde zich gaandeweg. Inzichten zijn waargemaakt wat betreft de case."

"Ik ben echt positief verrast. Ik heb er meer uitgehaald dan ik had verwacht dus super! De participanten brachten veel aan tafel, meerderheid van de trainingen was prikkelend en ook echt zaken voor elkaar kunnen krijgen."

Melissa vertrekt met een verrassing die ze niet verwachtte

Maak kennis met Melissa Maikoe (30) – een van de deelnemers van het eerste Trailblazers-programma. Melissa is werkzaam bij Stichting Present Amsterdam en ondersteunt bedrijven bij hun bedrijfsvoering op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Ondanks het plezier in haar werk, zocht ze nog meer verdieping, kennis én persoonlijke uitdagingen om direct in de praktijk te brengen. En dat is haar gelukt bij Trailblazers! Na haar deelname aan het Trailblazers-programma vertrok Melissa met een intrigerend eindrapport, een nieuw netwerk en een verrassing die ze zelf niet verwachtte. In dit artikel vertelt ze hier meer over en bespreken we haar persoonlijke ervaring met Trailblazers.

Stichting Present Amsterdam

Melissa is werkzaam bij Stichting Present Amsterdam als projectmanager Corporate Social Responsibility en zorgt ervoor dat bedrijven zich inzetten op een maatschappelijk verantwoorde manier. Melissa: “Met mijn werk zet ik mij specifiek in voor het onderdeel Present at Work en ga ik bij verschillende bedrijven in Amsterdam langs. Dan gaan we kijken wat ze nodig hebben op het gebied van MVO en hoe zij zich kunnen inzetten op een maatschappelijk verantwoorde manier. Dus in plaats van te gaan bowlen tijdens een teamuitje, een vrijwilligersklus te gaan doen. Hierbij kun je denken aan het aanpakken van een tuin, iets leuks gaan doen met ouderen of een dagje weg met mensen die dak- en thuislozen zijn geworden. En we hopen hiermee mensen te inspireren om na zo’n dag vaker vrijwilligerswerk te doen.” Door haar werkzaamheden op het gebied van MVO, wilde ze graag naar eigen zeggen een ‘bepaalde degree’ halen. En niet een waar ze met twee vingers in haar neus doorheen kon, maar een waar ze écht iets van leerde. Na een Google-zoeksessie kwam ze Trailblazers met de Sustainable Business School tegen: “Ik kwam het Trailblazers-programma op Google tegen en had toen meteen het idee dat het bij mij paste. Na een beetje speurwerk over de inhoud, het materiaal van de training en de sprekers wilde ik er echt voor gaan.”

Een duidelijk doel voor ogen

Voorafgaand aan het programma had Melissa al een duidelijk doel voor ogen. Melissa: “Ik wilde heel graag iets aantonen. Ik wilde graag iets tastbaars aan het einde hebben en kunnen zeggen ‘ik heb echt iets geleerd over de SDG’s, hoe je een onderneming moet opzetten en waar je daarbij op moet letten’”. Al snel kreeg dit doel nog meer vorm en had Melissa haar casus duidelijk op papier staan: “Niet veel later wist ik: ‘ik ga een onderzoeksrapport schrijven over Corporate Social Responsibility en ik ga hier straks met een rapport de deur uitlopen’”.

> **“Ik ga hier straks met een rapport de deur uitlopen.”**

Met haar deelname heeft Melissa daarom onderzoek gedaan naar Corporate Social Responsibility in Nederland. “Ik ben gaan kijken naar wat Corporate Social Responsibility in Nederland inhoudt en hoe dit zich verhoudt in het bedrijfsleven. Dat is nu echt een mega topic en in elk bedrijf moet dat worden doorgevoerd”, vertelt Melissa. “Met mijn onderzoeksrapport ben ik dan ook gaan kijken wat er nodig is om het bedrijfsleven te activeren op het gebied van Corporate Social Responsibility. Dus, welke informatie hebben bedrijven al? Welke informatie ontbreekt er nog steeds? En daarbij ben ik ook gaan kijken hoe mijn huidige werk daarin past. Dus, wat kan ik doen en waarin kan ik nog het verschil maken? En waarin kan ik impact maken in de stad? Ik doe dat dan in Amsterdam, maar Stichting Present is landelijk. Ik dacht dus ook: als ik het nu goed doe, kan ik het zo uitleggen voor heel Nederland”.

Een mooie samenwerking tussen mvo-professionals in de groep

Na de start van het programma is Melissa direct aan de slag gegaan met het schrijven van haar onderzoeksrapport. Melissa vertelt hierover: “Het schrijven van mijn rapport is heel geleidelijk gegaan. Na de eerste les wist ik al heel duidelijk dat ik informatie moest gaan verzamelen over de basis en per week in de klassen moest gaan kijken waar we het over hadden. Deze informatie kon ik dan meteen een plekje geven. Dus voor mij hielp het heel erg dat de inhoud van de trainingsdagen aansloot op waar ik was in mijn onderzoek. Daardoor heb ik uit elke les wel iets kunnen halen wat ik in mijn onderzoek heb gebruikt.”

Hiernaast heeft Melissa tijdens het programma de samenwerking opgezocht met Laura, een mededeelnemer. “Laura is mvo-manager bij SURF en voor mij als consultant was het heel tof dat zij in de groep zat, want dat zijn wel echt de mensen die ik nodig heb om mijn werk te kunnen doen en mijn werk verder te optimaliseren”, vertelt Melissa. “Tussen onze vraagstukken zat ook best wel wat overlap, dus tijdens het traject hebben we elkaar geholpen met kennisdeling. We hebben bijvoorbeeld een enquête uitgezet binnen de organisatie van Laura. Daar kwam uit dat de kennis over Corporate Social Responsibility er eigenlijk niet is. Iemand als een mvo-manager heeft mij als consultant ook weer heel hard nodig en dat heb ik kunnen aantonen met de enquête”.

Gastspreker journalist en historicus Sander Heijne

“Voor mij als consultant was het heel tof dat zij in de groep zat, want dat zijn wel echt de mensen die ik nodig heb om mijn werk verder te optimaliseren.”

“Doodeng vond ik het”

Naast het onderzoek en het uitwerken van een casus, werken de deelnemers tijdens het programma ook aan hun hard en soft skills. Melissa vertelt hierover: “Als ik iets heb ontwikkeld, zijn het wel mijn presentatievaardigheden. Ik weet nog de eerste keer dat ik echt voor de groep moest presenteren en dat ik dacht: ik móét dit doen. Doodeng vond ik het. Maar uiteindelijk wist ik wel dat het ook onderdeel van de methodiek was en de klas veilig was. Daardoor kun je jezelf wat makkelijker geven en het gewoon doen. Dus het zelfverzekerd presenteren heb ik wel echt meegenomen uit het programma. Maar bijvoorbeeld ook hoe ik moet onderhandelen, een overtuigend verhaal kan vertellen en hoeveel mogelijkheden er online zijn. Ik ben wel een millennial, maar zo’n millennial ook weer niet, haha. Dus ik heb mijn online vaardigheden ook verbeterd.”

Klap op de vuurpijl

Het eindproduct van het programma kreeg voor Melissa een bijzondere wending. Naast haar onderzoeksrapport ging ze namelijk met nog een product de deur uit. “Als klap op de vuurpijl heb ik aan het rapport een strategiesessie als eindproduct kunnen koppelen. En dat was eigenlijk heel tof, want de strategiesessie hadden we in eerste instantie niet bedacht”, vertelt Melissa. “Het was echt een soort verrassing dat ik meteen in de praktijk de strategiesessies kon gebruiken en direct een doorstart kon maken. Tijdens de gesprekken met de corporates zet ik nu wekelijks de strategiesessies in. Ik gebruik niet altijd de presentatie die ik tijdens de colleges heb gemaakt, maar wel de inhoud. Dus tijdens zo’n sessie gaan we kijken wat het bedrijf nodig heeft op het gebied van Corporate Social Responsibility en vanuit daar kijken we ook naar het jaarplan van een bedrijf. Dus dan gaan we kijken hoe we in het jaarplan de inzet van hun stad kunnen vormgeven en meten we de impact voor ze op. Dus daar komt wel alles samen wat ik geleerd heb tijdens het programma.”

Naast de praktische kant aan de strategiesessie, heeft Melissa zich persoonlijk ook verder ontwikkeld in het werkveld. Melissa: “Ook heb ik geleerd om de uitvraag net even anders te doen dan dat ik dat normaal deed. Ik was voorheen best wel op een zakelijke noot en sommige dingen duurden maar heel kort. Dan dacht ik: waarom zou ik er 3:00 uur over doen? Nu denk ik: ik heb die 3:00 uur, dus die ga ik goed benutten en goed luisteren naar de opdrachtgever. Ik zie daardoor dat mijn groei en de sessies ook hebben bijgedragen aan het stukje ontzorgen voor de opdrachtgevers. Ik zit meer op het meedenken, doelgericht zijn en impact maken, dan op commercieel zijn. En dat helpt heel erg.”

De persoon achter de deelnemer

Als we Melissa vragen hoe ze het programma zou omschrijven, vertelt ze ons: “Ik zou Trailblazers omschrijven als een unieke kans om te groeien als professional, terwijl er ruimte is voor jou, voor wie je bent als persoon. Trailblazers stipt het persoonlijke karakter van ieder aan en kijkt echt naar de persoon achter de deelnemer. Daardoor hadden we een hele toffe groep. Iedereen heeft een eigen persoonlijkheid en op zijn of haar eigen gebied kennis van een bepaald onderwerp. Dus of het nou de zorg was, het bedrijfsleven of juist helemaal non-profit: die mix was echt zo mooi in de klas. Daarin versterkten we elkaar heel erg en hebben we elkaar heel erg geholpen. En iedereen in de klas maakt een leercurve mee. Door de groepsdynamiek, de opdrachten en persoonlijke coaching leer je veel over jezelf en van elkaar”. Als laatste vertelt ze ook meer over de vertaalslag naar haar werk: “Als professionals kun je tijdens het programma ook goed de vertaalslag maken naar je eigen werk. Dus je kijkt ook naar ‘hoe doe ik dat in mijn eigen werk?’ of ‘hoe laat ik bepaalde onderwerpen terugkomen in het vervolg?’ Dit heeft voor mij ook een grote bijdrage geleverd.”

“Ik zie dat mijn groei heeft bijgedragen aan het stukje ontzorgen voor de opdrachtgevers. Ik zit meer op het meedenken, doelgericht zijn en impact maken, dan op commercieel zijn.”

Trailblazers op bezoek bij Blue City in Rotterdam

“Die diepe reflectie leidde tot minder connectie met mijn toenmalige baan, waar het vooral draaide om financiële doelstellingen. Ik maakte me steeds meer zorgen over hoe wij omgaan met de wereld, het milieu en klimaatverandering. ”

Hoe gaat het 5 jaar later met deelnemer Sam?

Stel je voor: een man die eerst in een kantoorbaan vastzat, besluit plotseling zijn leven om te gooien en de wereld te veranderen. Klinkt als het plot van een Hollywoodfilm, toch? Maar voor Sam Emons was dit geen fictie, het was zijn realiteit. Hij besefte dat de zingeving en voldoening waar hij naar zocht, niet te halen viel uit zijn huidige IT-baan. Inmiddels is hij alweer 5 jaar boer en ondernemer van Gelukkige Groentes én leert hij nu ook anderen hij je een zelfoogsttuin opzet. Sam vertelt ons zijn verhaal en geeft tips vanuit zijn persoonlijke ervaring.

Waar kwam jouw moed vandaan om het roer om te gooien?

“Ik beschrijf het vaak als een beetje naïef, hoe ik naar de wereld keek en dacht: het kan allemaal, wat wij doen en hoe wij nu leven. Toen ik op mijn 27e mijn vader verloor, heeft dit een diepe impact gehad op de manier waarop ik naar het leven kijk en de wereld om mij heen. Zo’n gebeurtenis doet je denken aan je eigen basis en wat je zelf aan het doen bent. Die diepe reflectie leidde tot minder connectie met mijn toenmalige baan, waar het vooral draaide om financiële doelstellingen. Ik maakte me steeds meer zorgen over hoe wij omgaan met de wereld, het milieu en klimaatverandering. Ik begon toen met zoeken waar ik me wel goed bij voelde. Zo ben ik beland bij Starters in Nijmegen, met het idee om te kijken of sociaal ondernemerschap iets voor mij was, hopend dat er iets uit kwam waar ik mee aan de slag kon. Dat was toen nog niet het geval. Op een gegeven moment ben ik op wereldreis gegaan en op terugkomst ben ik begonnen met Gelukkige Groentes.

Toen ik als deelnemer meedeed, was ik zoekende naar zingeving en voldoening. Dat weet ik nog heel goed. Het voelt dan heel fijn als je in een groep jonge mensen terechtkomt, waar iedereen kijkt hoe ze een steentje kunnen bijdragen aan de wereld. Je kan daar heel open over zijn en goede gesprekken voeren. Daarbij krijg je handvatten aangereikt om daar zelf mee aan de slag te gaan, dat was super leerzaam en nuttig! Het was een onderdeel naar de weg wat ik nu doe. Alleen was ik toen nog ongeduldig en had ik hoge verwachtingen dat er snel wat concreets uit zou komen. Maar uiteindelijk heb ik wel veel geleerd over sociaal ondernemerschap; wat het inhoudt, hoe je het vormgeeft en dat het meten van impact belangrijk is.

Dat eerste jaar was nog een zoektocht naar wat het moest zijn en wat het kon worden. Ik wist dat het een bedrijf moest zijn waarbij er op lokale, duurzame wijze voedsel zou worden geproduceerd. En dat veel aandacht heeft voor educatie en bewustwording. De sociale/maatschappelijke missie van Gelukkige

Groentes is om de connectie tussen mens en natuur te verbeteren. Omdat de mens zich op dit moment boven natuur zet en daardoor te maken krijgt met bepaalde uitdagingen.”

Hoe heeft die wereldreis je geïnspireerd?

“We zijn 9 maanden op reis geweest en we hebben veel gezien van Zuidoost-Azië. Voornamelijk hebben we met de bus en de trein gereisd, langzaam reizen was belangrijk. Je ziet veel natuur in die gebieden, dus je krijgt daar extra bewondering voor. Op die reis heb ik zo veel mogelijk van de gelegenheid gebruik gemaakt om te werken op een boerderij. Ik heb op een ranch in Mongolië gewerkt, Cambodia, en ander vrijwilligerswerk gedaan. Die ervaring heeft me geïnspireerd om fulltime buiten te werken als kleinschalige boer.

Het was een mooie ervaring om te realiseren: wat doet het nou als ik ‘s morgens vroeg opsta en de hele dag buiten bezig ben, voor een aantal weken achter elkaar? Wat doet dit met mij als persoon? Daar heb ik toen wel een proefje van gehad. Dat had ik echt nodig na de veiligheid waar ik zo aan gehecht was met het verkopen van software, daar moest ik van loskomen. Die reis heeft voor een basis gezorgd waar ik kon zeggen: “oké, we gaan dit gewoon doen”.”

En hoe kwam je op het idee om vanuit Gelukkige Groentes ook een 6-daagse opleiding te bieden?

“Trajecten zoals Starters en Futureproof dragen heel erg bij aan het bieden van een basis in die oriëntatiefase. Ik zie gewoon dat er om me heen veel mensen zijn met dezelfde vraagstukken als waar ik destijds mee heb rondgelopen. Wat wij willen bieden naar die mensen is, om het concept wat wij hebben neergezet samen te verkennen, zodat zij kunnen beoordelen of dat iets is voor hen om in hun eigen omgeving neer te zetten. We willen hiermee stimuleren dat er meer zelfoogsttuinen komen, omdat wij denken dat er veel mensen zijn die niet tevreden zijn met hun huidige baan. Ik heb ervaren wat het voor jezelf kan doen als je daar uit stapt en je gaat doen wat wij doen, dat levert persoonlijk enorm veel op. Dit is nuttig en zinvol werk met een hele hoop impact waar je heel trots op kunt zijn. Dit traject is nou eenmaal een lang traject waar niet iedereen de ruimte voor heeft.”

“Het was een mooie ervaring om te realiseren: wat doet het nou als ik ‘s morgens vroeg opsta en de hele dag buiten bezig ben, voor een aantal weken achter elkaar? Wat doet dit met mij als persoon?”

“Wij willen we die stap makkelijker maken: wij rollen de rode loper uit en dan kun je zelf leren hoe je zo een zelfoogsttuin opzet, wat daarvoor nodig is en hoe je dit snel doet.”

Wat zijn de essentiële dingen die je wilt meegeven aan je deelnemers?

“Wat wij willen meegeven is dat het mogelijk is om dit initiatief zoals wij dat hebben neergezet in je eigen vorm te kneden, maar wel met een bepaalde versnelling daarin. Waar wij in geloven is dat wij andere mensen kunnen leren om een concept als dat van ons neer te zetten, maar dan met directe inkomsten in het eerste jaar. Zodat je niet enorme investeringen hoeft te doen of veel risico loopt. Daarnaast willen we die stap makkelijker maken: wij rollen de rode loper uit en dan kun je zelf leren hoe je zo een zelfoogsttuin opzet, wat daarvoor nodig is en hoe je dit snel doet. We gaan daarbij mensen leren hoe wij dit hebben gedaan. Uiteindelijk is het de bedoeling dat ze dit zelf doen, dat is het idee. Ze leren wel wat over groenteteelt, maar de opleiding gaat vooral over het bedrijfsmatige aspect. Het verdienmodel, en het opzetten van een financieel duurzaam bedrijf, is waar wij de grootste aandacht voor hebben, omdat wij denken dat dit uiteindelijk het belangrijkst is op lange termijn.”

Geïnspireerd?

Volg Gelukkige Groentes op Instagram of Linkedin

Wat zijn toekomstdoelen die je voor je ziet met Gelukkige Groentes?

“We willen 1 of 2 pluktuinen rondom Nijmegen realiseren. We zijn heel druk bezig met het uitbreiden van ons educatief programma, dus we vinden het belangrijk om in die landbouwtransitie veel te doen met bewustwording. En we hebben de ambitie om andere mensen te helpen om hieraan bij te dragen op hun eigen manier. In de komende jaren willen we een netwerk opbouwen van tientallen ondernemers die op een gelijksoortige manier impact maken. Als je dit samen doet kan je meer impact hebben.”

Heb je nog tips?

“Ga op wereldreis! Haha. Als je niet zo een breed idee hebt kan ik Starters of Futureproof echt aanraden, omdat je handvatten krijgt om je idee in te vullen. En daar met andere mensen over sparren, dat is echt wel waardevol. Uiteindelijk moet je iets gaan doen! Bij mij was die stap enorm groot om van kantoorbaan naar een moestuin te gaan. Als je een idee hebt waar je in gelooft, moet je kijken of je dat idee verkocht krijgt. Dat betekent helemaal niet dat je enorm veel geld moet hebben om te investeren, of dat het idee al gerealiseerd moet zijn, maar als je het idee verkocht krijgt, zie je vanzelf of er een markt voor is. Dit is ook een kans als ondernemer om te groeien en vertrouwen te krijgen in je idee om de volgende stap te nemen. Ieder bedrijfsidee begint klein.”

Netwerken

verandering door verbinding

Alleen actie in verbinding leidt tot verandering. Met een landelijk alumni netwerk van 3000+ professionals, gelooft Starters in de kracht van verbinding om onze samenleving socialer, duurzamer en sterker te maken. Vanuit echte verandering in de regio bouwen we samen aan de Sustainable Development Goals door innovatieve start-ups te verbinden aan het grotere geheel.

Dit doen wij door belangrijke verbindingen op te zoeken tussen partijen en tegelijkertijd de algemene zichtbaarheid van het netwerk te vergroten. We verwelkomen niet alleen impact ondernemers maar ook de publieke en private sector die hun impact willen vergroten. Zij vinden bij ons netwerkmogelijkheden, informatie en advies om samen sociale en duurzame vraagstukken op te lossen.

De SDG's zijn onze roadmap voor verandering

"The impact was double sided, met some amazing people when organizing the events, and helped some important voices to be heard. It's the ultimate win-win anyone can ask for." — Tatevik

STATISTIEKEN
Netwerken

Impactmakers Community

In onze gemeenschap brengen we graag mensen samen die bereid zijn de wereld een betere plek te maken. Of je nu een impact enthousiasteling bent die inspiratie zoekt, of een alumnus van een van onze impactprogramma's die verbonden wil blijven - we organiseren evenementen met impactvolle thema's voor iedereen, zowel open als besloten.

Speciaal voor alumni organiseren we evenementen, zodat zij ook na deelname aan onze programma's een warm netwerk behouden voor verdere stappen in hun impact-carrière. Door alumni borrels te organiseren, versterken we de lokale netwerken. Deelnemers uit verschillende jaren ontmoeten elkaar in een ongedwongen setting, waarbij interessante workshops over persoonlijke ontwikkeling en impact maken worden afgewisseld met een (0.0%) biertje!

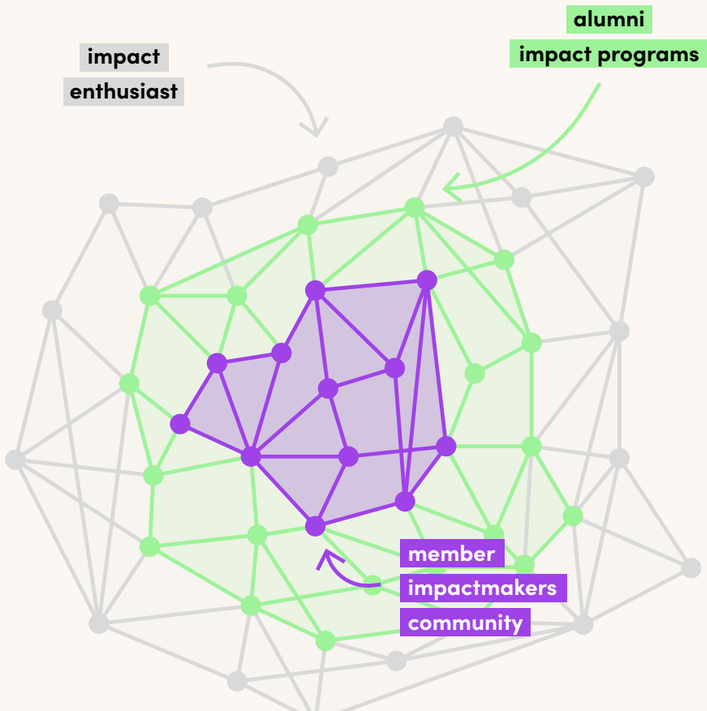
18
events

644
bezoekers

9
alumni-events

een greep uit onze events:

- Local, React! video screening
- Dreaming Differently
- Social Art
- Swap event
- Ikigai
- Impact Booster
- National Alumni event
- Loneliness

impactmakers community

MEMBERS
ALUMNI
ENTHUSIASTS

Stadsmakers Community Fonds

Het Stadsmakers Community Fonds ondersteunt lokale projecten die bijdragen aan een sociale en duurzame stad. Beslissingen over financiering worden genomen door de Impactmakers Community en de Stadsmakers Community zelf. Het fonds richt zich vooral op jongeren en maakt het hen makkelijk om hun ideeën te realiseren zonder ingewikkelde subsidieaanvragen. Voor een recente pitchwedstrijd ontvingen we binnen drie weken 17 aanvragen, ondanks beperkte promotie en budget. De branding van het fonds is samen met de Stadsmakers en de Impactmakers Community ontwikkeld.

stadsmakers community **fonds**

23
aanvragen toegekend
(elk 1000 euro)

63
endorsers* betrokken

*Endorsers zijn leden vanuit de community die het impact-initiatief hebben beoordeeld en dit steunen.

17
aanvragen voor de pitch-wedstrijd binnen 3 weken tijd

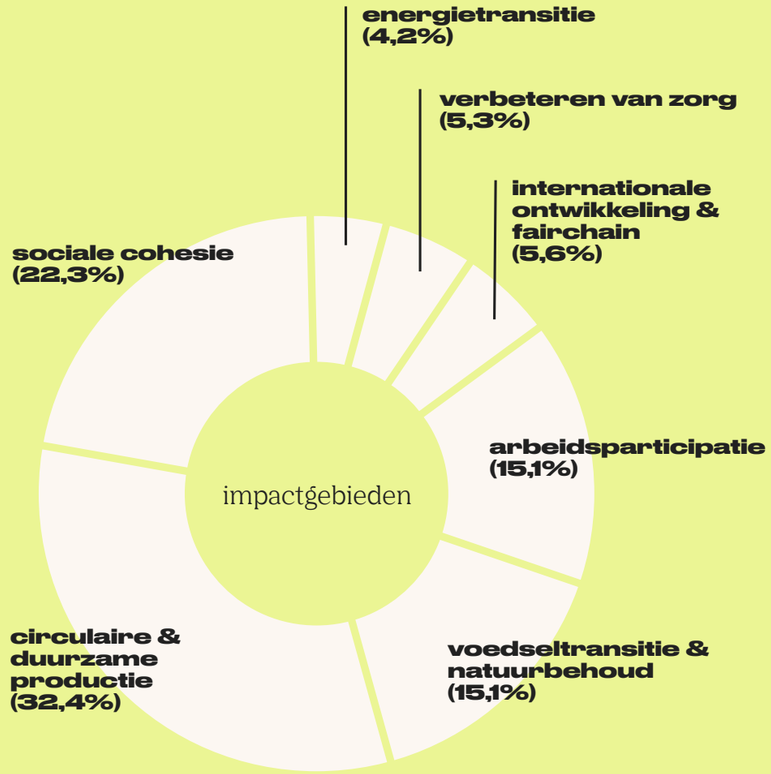
Impact030

Impact030 versterkt het ecosysteem voor Utrechtse impactondernemers door betere samenwerking tussen alle actoren en het vergroten van de zichtbaarheid. Start-ups, scale-ups en gevestigde bedrijven die meer impact willen maken kunnen bij impact030 terecht voor netwerk, informatie en advies.

impact 030

312
ondernemers in de nieuwe ondernemerslijst

9
impulstrajecten in 2023

Impact024

IMPACT024 is een initiatief ontstaan uit een samenwerking tussen Starters.eco, Wiltgroei en Gemeente Nijmegen. Sinds januari 2023 hebben we samen vier sessies georganiseerd, gericht op het peilen van behoeften bij diverse stakeholders die zich bezighouden met impact.

Deze groep biedt een platform voor stakeholders om ideeën en initiatieven te delen die bijdragen aan een sociaal, eerlijk en duurzaam Rijk van Nijmegen. Of het nu gaat om inspiratie, kennisdeling, evenementen, vraag & aanbod of samenwerkingen, samen brengen we het netwerk tot leven.

4 bijeenkomsten	**96** personen aanwezig

organisaties / bedrijven	**20**
onderwijsinstellingen	**25**
impact professionals	**45**
politiek	**1**
netwerken	**5**

Tekening door Daan Bleichrodt (Beeldenstormers)

Denkkracht van ons netwerk

Hoe zullen we Nederland in de toekomst vormgeven? Dit vraagstuk staat centraal in de nieuwe Nota Ruimte die het komende jaar wordt verwacht. Het kabinet neemt hiermee de regie over de ruimtelijke ordening, deze regie is nodig om te zorgen voor een rechtvaardige verdeling van de beperkte ruimte in ons land. In aanloop naar de Nota Ruimte heeft het kabinet onlangs de contourennotitie gepresenteerd met eerste denkrichtingen en uitgangspunten voor de toekomstige inrichting van Nederland.

In het ontwikkelen van de nieuwe Nota Ruimte vindt het ministerie de stem en visie van jongeren belangrijk. Het gaat natuurlijk om Nederland in de toekomst, waar de volgende generaties een doorslaggevende rol zullen spelen.

Een creatieve sessie voor jongeren

Als antwoord hierop organiseerden we met het Groene Brein op 3 november een creatieve brainstormsessie tijdens de Impact Booster (Nationale alumni event Starters). Samen met 30 alumni visualiseerden we ons ideale Nederland! Gedurende deze bijeenkomst documenteerde een tekenaar alle ideeën en vatte deze samen in een tekening.

Belangrijke vraagstukken

De toekomst brengt uitdagingen met zich mee. Grote opgaves vragen in de toekomst allemaal om meer ruimte, terwijl er niet meer ruimte beschikbaar komt. We hebben eigen ruimte voor 3 of 4 Nederlanden nodig, maar hebben maar 1 Nederland! We moeten dus kiezen waar, hoe en waaraan we ruimte bieden. Enkele van deze cruciale vraagstukken zijn:

Ruimte voor Water

Als rivierendelta heeft Nederland veel ruimte nodig om water te accommoderen en te beheren. Dit aspect vraagt om aandacht in onze toekomstige planning om zo overstromingen te voorkomen.

Woningcrisis

De schaarste aan betaalbare woningen is problematisch en dreigt in de toekomst alleen maar toe te nemen.

Zorg voor Onze Bodem

De huidige staat van onze bodem is zorgwekkend, deze is in de huidige situatie in veel gevallen aan het verschralen, terwijl een gezonde bodem de fundering is van het leven op aarde.

Tekorten

Waar halen we in de toekomst ons eten en grondstoffen vandaan? Er dreigen grote tekorten te komen.

Visies en uitkomsten uit onze bijeenkomst

De belangrijkste en meest gehoorde uitkomsten van onze bijeenkomst waren als volgt:

Jongeren pleiten voor een toekomstbestendige mindset. Een mentaliteit gericht op innerlijk geluk en gedeelde waarden, in plaats van oneindige groei en eigenbelang.

Jongeren willen meer samen doen; in een toekomstig Nederland gaan we meer met elkaar delen en voor elkaar zorgen. Denk aan meer en verschillende vormen van collectief samenwonen, voor elkaar koken, gereedschap met je buren delen et cetera.

Jongeren hebben een verlangen naar meer natuur en biodiversiteit in stedelijke gebieden, met initiatieven als urban farming en lokale, seizoensgebonden voedselproductie.

Jongeren delen de wens voor meer culturele evenementen verspreid over het hele land, ook op het platteland. Hierdoor kunnen we mensen verspreiden doordat er door het hele land leuke events worden georganiseerd en niet alles is gecentreerd in de randstad. Deze gebieden zijn ook beter met elkaar verbonden door goedkoop en snel openbaar vervoer.

Slotbijeenkomst bij Hof van Cartesius

Naast onze bijeenkomst hebben nog andere bijeenkomsten plaatsgevonden onder verschillende leeftijdsgroepen en achtergronden. De slotbijeenkomst op vrijdag 17 november bracht deze verschillende leeftijdsgroepen en achtergronden samen. Het ministerie was hier zelf ook aanwezig, waardoor dit een unieke gelegenheid was om direct je mening te laten horen. Op de inspirerende broedplaats voor circulaire ondernemers, het Hof van Cartesius, bouwden we voort op de ideeën van de Impact Booster en gingen we echt in gesprek met het ministerie.

Doe Mee!

Ben je een organisatie met een (impact) vraagstuk en benieuwd naar de visie en input van jongeren? Neem contact met ons op via yana@impactmakerscommunity.nl.

Jongeren aan het roer: De Toekomstraad

Het is belangrijk dat jongeren meedenken over de toekomst omdat zij de leiders en innovators van morgen zijn. Hun frisse ideeën en unieke perspectieven kunnen helpen bij het vinden van creatieve en duurzame oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Jongeren zijn vaak goed op de hoogte van technologische en sociale veranderingen, waardoor hun input cruciaal is voor een toekomst die aansluit bij de behoeften van de volgende generaties.

Starters vind het belangrijk dat jongeren de kans krijgen om hun eigen toekomst vorm te geven! Wij geloven dat we door jongeren een stem te geven hun verantwoordelijkheid en betrokkenheid bij maatschappelijke kwesties vergroot wordt. Dit leidt tot duurzamere en inclusievere oplossingen voor iedereen.

Neem contact op

Wil je de frisse blik en vernieuwende ideeën van jongeren benutten? Doe dan mee met De Toekomstraad en werk samen aan een toekomstbestendige regio. Neem contact met ons op en ontdek hoe de Toekomstraad jouw gemeente of organisatie kan versterken!

Foto's: Coen Koppen

Geen uitgebreide subsidieaanvragen, wél een potje voor duurzame initiatieven

Het Stadsmakers Community Fonds is opgericht om lokale impactprojecten te ondersteunen die steden en wijken duurzamer en socialer maken. Dit fonds is een samenwerking tussen de Impactmakers Community en de Stadsmakers Community, met als doel jonge impactmakers te helpen hun ideeën en projecten te realiseren. We geloven dat jongeren een cruciale rol spelen in het creëren van een socialere en duurzamere toekomst. Daarom willen we hen ondersteunen zonder hen te belasten met uitgebreide subsidieaanvragen, maar door hen ons vertrouwen te geven.

Tijdens de Stadsmakerslunch, georganiseerd door de Stadsmakers Community en het Huis van Actief Burgerschap, konden jonge impactmakers genieten van een heerlijke lunch, verzorgd door A Beautiful Mess Utrecht. Tijdens deze bijeenkomst presenteerden drie initiatieven, die financiering uit het Stadsmakers Community Fonds hebben ontvangen, hun plannen.

Een van de initiatieven kwam van Maya Ouwehand, die een natuurretraite organiseerde voor groene doeners en denkers. Het doel van dit project is om de relatie tussen mens en natuur te verbeteren.

Mara en Qendresa bedachten het project 'Rewild', gericht op het vergroenen van Utrecht. Tijdens de Rewild-cursus leren deelnemers hoe ze de permacultuur kunnen ondersteunen en bevorderen.

Ten slotte werd het initiatief Swappy Day gepresenteerd, een ruilhandel-initiatief dat kledingcirculatie stimuleert via evenementen. Dit project moedigt mensen aan om duurzamer om te gaan met kleding en andere goederen.

stadsmakers community **fonds**

Heb jij ook mooie plannen om je stad socialer, duurzamer of leuker te maken?

Lees meer over het Stadsmakers Community Fonds en hoe je jouw project kunt indienen via de website van de Impactmakers Community.

Lees ook: Stichting DOEN experimenteert met 'participatory grantmaking'

Winnaar Starters Changemakers Awards

Door de jaren heen is in het hele land volop impact gemaakt. We hebben onnoemelijk veel voorbeelden mogen meemaken van bijzonder inspirerende personen. Wat tijdens het programma in het klein begon, groeide uit tot stadsveranderende projecten. We kijken vol waardering naar deze mooie, sociale en duurzame impact. Daarom boden we op het Starters jubileumfeest op 1 december 2023 een podium aan deze helden. Tijdens dit feestelijke moment werd Daphne van den Berg - oprichtster van Daphne Struint - uitgeroepen tot dé Starters Changemaker!

Daphne heeft tijdens haar deelname in Den Haag voor de crowdfundcampagne wildplukwandelingen georganiseerd. Inmiddels heeft ze haar eigen platform Daphne Struint opgezet, waar vanuit zij wildplukwandelingen organiseert en zo haar deelnemers meer leert over de eetbare (en niet eetbare) natuur in je eigen omgeving. Naast plukwandelingen voor particulieren organiseert ze ook wandelingen voor bedrijven en natuur trainingen voor BSO medewerkers, zodat zij natuurbeleving aan de kinderen van de BSO mee kunnen geven.

“Winnaar Daphne laat zien dat impact maken in de eigen omgeving kan door op een ondernemende manier mensen te verbinden met de natuur via wildplukken. En bovendien door kinderen via BSO’s en scholen op jonge leeftijd hiermee in aanraking te laten komen.”

Niels Bosma, jurylid en professor Sociaal Ondernemen aan de Universiteit van Utrecht.

Team

Bij Starters bestaat ons team uit een diverse groep van toegewijde professionals die gepassioneerd zijn over het ondersteunen en begeleiden van jongeren en professionals. Onze teamleden brengen een rijke mix van ervaringen en expertise mee, variërend van sociaal ondernemerschap en educatie tot coaching en projectmanagement. Samen werken we aan het creëren van impactvolle programma's die de persoonlijke en professionele groei van onze deelnemers bevorderen. Zo zetten wij ons elke dag in om onze missie te verwezenlijken: het bouwen van sterke, verbonden ecosystemen waarin iedereen de kans krijgt om zijn of haar potentieel te ontdekken en te benutten.

Achoa Koolen
Agnie Papaloukas
Arjen Ploeger
Clara van Haaften
Daphne Asselman
Elles van der Heijden
Famke Verbruggen
Fleur d'Hollosy
Hiske van den Bergh
Inger van den Berg
Jan Cockx
Jan van Veelen
Jiska Maarsen
Jolissa Vet
Karisha Albers
Kees Vermeulen
Lidwien Groeneveld
Lisan Stolp
Manon Kwakernaak
Mara Nedler
Maya Ouwehand
Maya Trameh
Merel Nooijen
Mike Jonker
Mirjam Turk
Paul de Kuyper
Rachel Weijman
Radjanie Kandhai
Raoul Becher
Remi Goossens
Ruud van de Valk
Sona Geworgjan
Tamar Slooves
Telissa Schreuder
Wieke Meilink
Wouter Tolkamp
Yana Mechielsen
Yvi Pullens
Rena

Partners

Onze partners zijn essentieel voor het succes van Starters. Samenwerken met diverse organisaties, bedrijven en instellingen stelt ons in staat om onze impact te vergroten en innovatieve programma's aan te bieden. Dankzij deze waardevolle samenwerkingen kunnen we jongeren en professionals de middelen en mogelijkheden bieden die nodig zijn om duurzaam ondernemerschap en persoonlijke groei te bevorderen. Samen bouwen we aan sterke, verbonden ecosystemen waarin iedereen kan floreren.

AllOne
Always Forward
Bibliotheek Kennemerwaard
Boost je buurt
Brederoo college
Bureau Doendenken
City Deal Impact Ondernemen
City of Amsterdam / Amsterdam Impact
De Alchemist
De Hoofdzaak
De Meevaart
De Participatie Academie
De Werkshop
De Wilg
Dynamo
Enactus Nederland
Enactus Utrecht
Fawaka Ondernemersschool
Funding Plus
Gemeente Alkmaar
Gemeente Amsterdam - afdeling Jeugd
Gemeente Breda
Gemeente Den Helder
Gemeente Dijk en Waard
Gemeente Etten Leur
Gemeente Hollands Kroon
Gemeente Hoorn
Gemeente Nijmegen
Gemeente Rotterdam
Gemeente Schagen
Gemeente Utrecht
Gemeente Zundert
Gemeente Zwolle
GoedZooi
Gooddiggers
Grant Thornton
Het Groene Brein
Het huis van actief burgerschap (HVAB)
Het Kandidatennetwerk
Het OranjeFonds
Het VSB fonds
Hogeschool Utrecht
Hollands Kroonse Uitdaging
Horizon College Hoorn
Impact House
Impact Hub Amsterdam
Impact024
Impact030
ImpactCity Den Haag
Kandidatennetwerk
KplusV
Lifebuilders
MDT, via ZonMw vanuit het Ministerie VWS
MEE & de Wering
Netwerk Nieuw Rotterdam
New Economy
OCW
Stichting On The Move Sportvrienden
Poppodium Phoenix
PricewaterhouseCoopers
Rabobank Foundation
Restaurant POF
RPAnhn
Social Enterprise NL
Social Impact Factory
Sociale Helden #HeldenvanWest
Splendorfabriek Nijmegen
Stadsmakers Coöperatie
Stérk.Brabant
Stichting Alexander
Stichting Doen
Stichting Janivo
Stichting Technotrend
Studio Nel Nel
Surplus Welzijn
Team Vrijwillig
The Social Hub
Triodos Foundation
Unie Van Vrijwilligers
UrbanImpact
VIBE Nederland
VriendenLoterij Fonds/ The DOEN Foundation
Vrijwilligerscentrale Utrecht
VVM Netwerk van milieuprofesionals
WILTgroei Nijmegen
Wonen Plus Welzijn
Ympact020
Young Ambition
Young Impactmakers Community
Zorgzaam010

starters

Toekomst

Het zijn spannende tijden. De sociale en duurzame uitdagingen lijken alleen maar groter te worden, en de wereld is onrustiger dan ooit. Maar uit deze chaos kan iets moois ontstaan: een eerlijkere en duurzamere wereld. Dit kan werkelijkheid worden zolang we het geloof hebben dat deze wereld mogelijk is. Het Starters team zet al haar energie in om dit te realiseren.

Wij geloven dat hoe meer jongeren vertrouwen krijgen in het volgen van hun idealen, des te meer ze zullen zien dat andere carrièrepaden mogelijk zijn. Paden waar werken vanuit sociale en duurzame normen en waarden belangrijker is dan alleen geld verdienen. Bij Starters willen we professionals inspireren om te breken met organisaties die niet intrinsiek gemotiveerd zijn om beter te ondernemen.

Kies bij Starters voor een carrière waar je persoonlijke overtuigingen centraal staan en je dagelijks bijdraagt aan de wereld die jij graag wilt zien. En als je even niet weet hoe verder, kun je altijd terugvallen op jouw netwerk van impactmakers die hier ook voor strijden. Want verandering is niet altijd makkelijk, en dit geldt voor zowel de jongere die een verkeerde studiekeuze heeft gemaakt als voor de professional met meer dan 20 jaar werkervaring die binnen zijn carriere meer impact wil gaan maken.

Impactondernemers zwemmen vaak tegen de stroming in en laten zien dat het anders kan. Deze kleine stapjes kunnen uiteindelijk leiden tot systeemverandering. Zeker in deze wereld en met onze huidige regering is het belangrijk dat we samen laten zien dat verandering mogelijk is! Hoe groter deze groep mensen is, hoe makkelijker het wordt om de toekomst te realiseren waar wij naar verlangen.

Doe je met ons mee?

Wieke Meilink | operationeel directeur
Raoul Becher | algemeen directeur

www.starters.eco @ starters.eco @ Starters.eco

Verandering start hier.